

Bildningsförvaltningen
Razia Ali

Kultur- och fritidsnämnden

Redovisning av Dataskyddsombudets årsrapport 2024

Ärendet

Kultur- och fritidsnämnden är i egenskap av personuppgiftsansvarig skyldig att ansvara för och påvisa att dataskyddslagstiftningen efterlevs.

Dataskyddsombudet har tagit fram Dataskyddsombudets årsrapport för 2024 för Danderyds kommun. Syftet med rapporten är att ansvarig nämnd ska få en redovisning av hur Dataskyddsombudet ser på nämndens dataskyddsarbete för att nämnden ska kunna ta sitt personuppgiftsansvar och säkerställa efterlevnaden av dataskyddsförordningen (GDPR).

Rapporten riktar sig främst till kommunens personuppgiftsansvariga nämnder och ställs till kommunledningen i sin kommunövergripande funktion.

Bildningsförvaltningens förslag till beslut

Kultur- och fritidsnämndens beslut

Kultur- och fritidsnämnden noterar Dataskyddsombudets årsrapport 2024 för Danderyds kommun till protokollet.

Bakgrund

GDPR styr hur kommunen får behandla personuppgifter och säkerställer att individens fri- och rättigheter skyddas. Dataskyddsombudets årsrapport syftar till att ge de personuppgiftsansvariga nämnderna ett stöd i att leva upp till sina skyldigheter enligt GDPR. En central del av förordningen är ansvarsskyldigheten, vilket innebär att nämnderna måste visa hur de följer reglerna för dataskydd och rapportera sin efterlevnad.

Rapporten täcker året 2024 och presenterar statistik, omvärldsbevakning och rekommendationer för att stödja arbetet med dataskydd och säkerställa fortsatt efterlevnad av GDPR.

Bildningsförvaltningen kommenterar följande delar: Antagonistiskt hot, identifiera sårbarheter och artificiell intelligens (AI), behandlingsregistret, samt personuppgiftsincidenter.

Antagonistiska hot, identifierade sårbarheter och AI

Cyberattacker mot offentliga sektorn har ökat kraftigt. MSB varnar för nätfiskekampanjer som riktas mot skolor och kommuner, där angripare kan stjäla känslig information och använda den för bedrägerier eller utpressning. För att motverka sådana hot rekommenderas kommunerna att arbeta

Bildningsförvaltningen
Razia Ali

förebyggande och att säkerställa hög säkerhet, bland annat genom att teckna GDPR-anpassade avtal och vara uppmärksamma på potentiella risker.

Antagonistiska hot är en utmaning för hela samhället och förebyggande säkerhetsarbete sker på kommunövergripande nivå. Bildningsförvaltningen arbetar aktivt med att upphandla och teckna personuppgiftsbiträdesavtal på ett dataskyddssäkert sätt tillsammans med berörda aktörer.

Sårbarheter finns också på andra områden, som genom okrypterad kommunikation eller bristande sekretessprövning. Det är avgörande att säkerställa korrekt hantering av personuppgifter för att undvika allvarliga konsekvenser. På bildningsförvaltningen finns sedan halvårsskiftet ett nyrekryterat kontaktombud att vända sig till vid tveksamheter kring personuppgiftshantering.

När det gäller artificiell intelligens (AI), finns det både stora möjligheter och betydande risker. AI väcker oro kring integritet och felaktiga beslut, men kan vara ett effektivt hjälpmedel om det används korrekt. Det är dock viktigt att AI alltid kvalitetssäkras av människor och att den följer gällande lagar och regler. Kommunerna måste vara medvetna om de tekniska och juridiska utmaningarna som följer med AI.

Kompetenshöjande insatser har genomförts inom AI området i form av kommungemensamma föreläsningar. Fler insatser genomförs under 2025 för att förbereda kommunens anställda till ansvarsfullt användande av AI-verktyg. Bildningsförvaltningen tar del av dessa kompetenshöjande insatser för att hålla sig uppdaterad.

Behandlingsregister

Av art. 30 dataskyddsförordningen framgår att varje personuppgiftsansvarig nämnd ska föra ett register över sina personuppgiftsbehandlingar. Registret ska tjäna som en kontrollpunkt för tillsynsmyndigheten. Danderyds kommun har 677 registrerade behandlingar av personuppgifter, varav 31 rör kultur- och fritidsnämnden. Arbetet med att upprätthålla kultur- och fritidsnämndens behandlingsregister sker i samverkan med kommunens dataskyddssamordnare. Befintliga behandlingar ses över och revideras vid behov parallellt med att nya registreras.

En av kultur- och fritidsnämndens verksamheter (Ungt fokus) har påbörjat en omfattande kartläggning av sina processer och aktiviteter i syfte att fylla i behandlingsregistret. Arbetet har inte bara resulterat i att registerkraven uppfylls, det har även gett verksamheten en djupare förståelse för behandlingsregistrens betydelse och funktion. Arbetet har även bidragit till att öka den interna kunskapen som lett till att medarbetarna inom Ungt fokus känner ett starkare ägarskap för både verksamhetsprocesser och personuppgiftshantering.

Bildningsförvaltningen
Razia Ali

Personuppgiftsincidenter

En personuppgiftsincident är en incident som leder till oavsiktlig eller olaglig förstöring, förlust eller ändring eller till obehörigt röjande av eller obehörig åtkomst till de personuppgifter som överförts, lagrats eller på annat sätt behandlats. Exempel på personuppgiftsincident är felsänd e-post eller borttappad/stulen arbetsdator. Incidenten ska anmälas till Integritetsskyddsmyndigheten inom 72 timmar, såvida det inte är osannolikt att incidenten medför en risk för personers fri- och rättigheter.

I samband med att en personuppgiftsincident inträffar lämnar Dataskyddsombudet en rekommendation till kultur- och fritidsnämnden. Det är därefter nämnden (delegaten) som beslutar huruvida incidenten ska anmälas till Integritetsskyddsmyndigheten. Kultur- och fritidsnämnden har vid samtliga incidenter följt Dataskyddsombudets rekommendation.

Under 2024 har Danderyds kommun haft 56 personuppgiftsincidenter (57 incidenter år 2023) varav 2 personuppgiftsincidenter på kultur- och fritidsnämnden (1 incident 2023).

Incidenterna rör obehörigt röjande av personuppgifter. Ett av ärenden gäller användning av gemensam brevlåda på ett bibliotek, som delas med flera föreningar. Verksamheterna ser över rutiner för hur post ska hanteras och vem som får öppna det. Det andra ärendet rör en felsänd utskrift från en verksamhet till en skrivare på biblioteket, där obehörig personal fått tillgång till utskriften. En ny funktion som nu installeras på kommunens skrivare kräver att användaren loggar in på skrivaren innan utskriften kan tas emot.

Konsekvenser för barn och unga

Konsekvenserna för barn och unga, om kommunen inte bedriver ett säkert dataskyddsarbete, är risk för ökat intrång i barn och ungas integritet. Föreslaget beslut bedöms inte innebära några risker för barn och unga.

Ekonomiska konsekvenser

Föreslaget beslut bedöms rymmas inom givna ekonomiska ramar.

Johannes Pålsson

Bildningsdirektör

Bildningsförvaltningen
Razia Ali

Handlingar i ärendet

1. Tjänsteutlåtande, Redovisning av Dataskyddsombudets årsrapport 2024
2. Dataskyddsombudets årsrapport 2024 för Danderyds kommun

Expedieras
dataskydd@danderyd.se